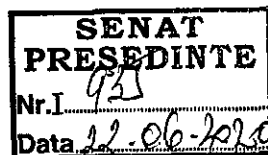

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

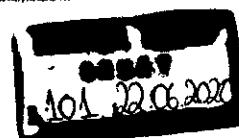

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.764A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 3276 / 19 JUN 2020

Domnului
Robert-Marius CAZANCIUC
VICEPREȘEDINTE AL SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind aprobarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I”.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 30 iulie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 16 septembrie 2020.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

PROF.UNIV.DR.VALER DORNEANU

ROMANIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 764 A / 2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 3256 / 19 JUN 2020

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 19 iunie 2020

CP1/846/19.06.2020

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind aprobarea obiectivului de investiții

Spitalul Militar Regional „Carol I”

În data de 2 iunie 2020, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea privind aprobarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I” (Pl-x nr. 177/2020).

Considerăm că această lege contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) referitoare la respectarea principiului separației puterilor în stat, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 61 alin. (1) teza a doua, conform căroră Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării, precum și celor ale art. 111 alin. (1) teza a doua privind informarea Parlamentului și ale art. 138 alin. (5), referitoare la obligativitatea stabilirii surselor de finanțare pentru cheltuielile bugetare, pentru argumentele pe care le vom prezenta în cele ce urmează.

1. Nerespectarea, pe de o parte, a prevederilor art. 1 alin. (4) și art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție și, pe de altă parte, a dispozițiilor art. 16 alin. (2) din Constituție, precum și a prevederilor art. 147 alin. (4) din Constituție

Așa cum rezultă din titlu, precum și din dispozițiile art. 1 ale legii deduse controlului de constituționalitate, obiectul de reglementare îl constituie aprobarea executării obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I”, acest spital urmând să fie construit pe raza municipiului Constanța. Totodată, la art. 5, legea criticată prevede că înființarea Spitalului Militar Regional „Carol I” se face cu avizul Ministerului Sănătății.

Considerăm că legea criticată are caracter individual, fiind concepută să impună dispoziții pentru un singur caz, determinat concret, *intuitu personae*. Astfel, instituind prin lege aprobarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I”, respectiv înființarea spitalului în cauză, Parlamentul a nesocotit dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție în componenta sa referitoare la separația puterilor în stat, reglementând într-un domeniu ce ține de competența de reglementare a autorităților administrației publice centrale sau locale, viciu de natură să antreneze - conform jurisprudenței instanței constituționale - neconstituționalitatea legii în ansamblul său.

Potrivit jurisprudenței constituționale, legea este definită ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. De asemenea, potrivit Curții Constituționale, legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Or, în măsura în care domeniul de incidență a reglementării este determinat concret, dată fiind rațiunea *intuitu personae* a reglementării, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc (Decizia nr. 600/2005, Decizia nr. 970/2007, Decizia nr. 494/2013 și Decizia nr. 574/2014).

Tot cu privire la caracterul individual al legii, jurisprudența Curții Constituționale a mai reținut, prin mai multe decizii, că „Domeniul de incidență a reglementării este determinat de legiuitor, ea fiind concepută pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normelor edictate. În caz contrar, în măsura în care domeniul de incidență a reglementării este determinat concret, având în vedere rațiuni *intuitu personae*, legea are caracter individual, fiind aplicabilă unui singur caz prestabilit fără

echivoc, și, implicit, își pierde legitimitatea constituțională, încălcând principiul egalității în drepturi a cetățenilor și principiul separației puterilor în stat” (Decizia nr. 249/2018).

Totodată, referitor la adoptarea unei legi în condițiile arătate mai sus, Curtea Constituțională a stabilit că legea contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, astfel cum își găsește expresie în art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, având caracter discriminatoriu și, ca atare, este sub acest aspect în totalitate neconstituțională. De asemenea, instanța de contencios constituțional a arătat că este încălcat și art. 16 alin. (2) din Constituție, în măsura în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, incidenței unei reglementări legale constituind dreptul comun în materie, dispozițiile legale în cauză nesocotesc principiul constituțional potrivit căruia „nimeni nu este mai presus de lege”. Totodată, Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Așadar, Curtea Constituțională consideră că o astfel de interpretare este contrară celor statuate în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale” (Decizia nr. 777/2017).

Examinând constituționalitatea unui act normativ cu caracter individual, instanța de contencios constituțional a reținut: „Chiar în absența unei prevederi prohibitive exprese, este de principiu că legea are, de regulă, caracter normativ, natura primară a reglementărilor pe care le conține fiind dificil de conciliat cu aplicarea acestora la un caz sau la cazuri individuale. (...) Fără îndoială, este dreptul legiuitorului de a reglementa anumite domenii particulare într-un mod diferit de cel utilizat în cadrul reglementării cu caracter general sau, altfel spus, de a deroga de la dreptul comun, procedeu la care, de altfel, s-a mai apelat în această materie. (...) Subscriind acestei teze, Curtea ține să precizeze că o atare derogare de la dreptul comun se poate realiza numai printr-o reglementare cu caracter normativ, (...). În ipoteza în care, însă, reglementarea specială, diferită de cea constitutivă de drept comun, are caracter individual, fiind adoptată *intuitu personae*, ea încetează de a mai avea legitimitate, dobândind caracter discriminatoriu și, prin aceasta, neconstituțional.” (Decizia nr. 600/2005)

Așadar, o lege trebuie să fie elaborată în conformitate cu Constituția, să reprezinte actul juridic al Parlamentului, să exprime și să reglementeze relații sociale generale. Or, în cazul de față, legea dedusă controlului de constituționalitate creează cadrul normativ pentru realizarea unei operațiuni juridice cu caracter individual, aplicabil doar unui singur caz expres determinat, acela al aprobării obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I”. Astfel, pentru motivele precizate și ținând cont de jurisprudența constituțională în materie, ale cărei considerente sunt aplicabile și în cazul de față, apreciem că legea supusă controlului de constituționalitate contravine, pe de o parte, art. 1 alin. (4) din Constituție referitoare la respectarea principiului separației puterilor în stat și dispozițiilor constituționale ale art. 61 alin. (1) ce consacră rolul Parlamentului, iar pe de altă parte, încalcă prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „nimeni nu e mai presus de lege”, precum și prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale.

2. Nerespectarea prevederilor constituționale art. 111 alin. (1) teza a doua și ale art. 138 alin. (5)

Art. 2 alin. (1) al legii criticate prevede finanțarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I” de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, prin alocări suplimentare față de bugetul destinat acestui minister prin legea bugetului de stat.

Potrivit art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice: „(1) În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat...(2) În cazul propunerilor legislative, Guvernul va transmite Camerei Deputaților sau Senatului, după caz, fișa financiară prevăzută la alin. (1), în termen de 45 de zile de la data primirii solicitării. (3) După depunerea proiectului legii bugetare anuale la Parlament pot fi aprobate acte normative/măsuri/politici numai în condițiile prevederilor alin. (1), dar cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare, aferente exercițiului bugetar pentru care s-a elaborat bugetul.” În acest sens, prin Decizia nr. 795/2016, Curtea Constituțională a statuat că adoptarea unei legi cu impact bugetar este posibilă doar după solicitarea stabilirii sursei de finanțare în condiții constituționale, iar prin Decizia

nr. 331/2019 a reținut că „lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată), nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”.

Or, din analiza parcursului legislativ al legii criticate rezultă că nu a fost transmisă Guvernului solicitarea de a elabora fișa financiară. Propunerea legislativă a fost înregistrată la Senat, în calitate de primă Cameră competentă, la data de 04.02.2020 și, în aceeași zi, s-a solicitat doar punctul de vedere al Guvernului, nu și fișa financiară, obligatorie potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 și jurisprudenței Curții. Mai mult, în contradicție și cu cerințele art. 33 alin. (2) teza a II-a din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, nici expunerea de motive a legii criticate nu detaliază impactul bugetar al soluțiilor legislative preconizate și nici nu indică sursa de finanțare.

Potrivit dispozițiilor art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituție, "în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie", iar art. 138 alin. (5) din legea fundamentală prevede expres că "Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare".

Prin urmare, întrucât cheltuielile stabilite prin textele legii criticate afectează bugetul de stat, învederăm faptul că adoptarea unor asemenea prevederi nu se putea realiza decât după cererea prealabilă a informării Parlamentului, formulată de acesta și înaintată Guvernului. De aceea, solicităm Curții Constituționale să constate neconstituționalitatea în ansamblu a legii deduse controlului, prin raportare la dispozițiile art. 111 alin. (1) teza a doua și ale art. 138 alin. (5) din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind aprobarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I” este neconstituțională în ansamblu.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS
